

– «Գուշակողի» մօտ ենք գնում, – պատասխանեց մեր առաջնորդներից մեկը:

– «Գուշակողը» ահա այնտեղ է կենում: – Նա ցոյց տոեց մի առանձնացած վրան, որի մեջ դեռ լոյս էր երեւում, եւ որը բաւական հեռու էր բանակից:

«Գուշակողը» այնքան անհրաժեշտ մարդ էր, որ գիշեր ու ցերեկ այցելուներ միշտ անպակաս էին լինում նրա վրանից, այդ պատճառով մեր տարածամ այցելութիւնը չգարմացրեց գիշերապահներին: Խաւարի միջից նրանք չնկատեցին, թէ մենք ինչ տեսակ մարդիկ ենք:

Մենք գտանք «գուշակողին» միայնակ իր վրանում. նա դեռ չէր քնած, լապտերի առջեւ նստած, գիրք էր կարդում: Երբ լսեց մեր ձիաների ոտնածայնը, գիրքը ցած դրեց եւ դուրս եկաւ:

– Բարի՞ լինի, – հարցրեց նա:

– Ամենակարողի ողորմութեամբ բարի է, – ասաց Ասլանը, – ձեր գուշակութիւնները լսելու ենք եկել:

Նա կանգնած էր վրանի մուտքի առջեւ, լապտերից դուրս ցլացած լոյսի մեջ նկարում էր որպէս մի սպիտակ արծան: Ձիւնի պէս ճերմակ մազերը թափփել էին ուսերի վրայ եւ, միախառնելով նոյնպէս ճերմակ մօրուքի հետ, կազմում էին մի սպիտակ շրջանակ, որի խտութեան միջից դուրս էր նայում նրա ազդու դէմքը: Երեսի կաշին, երեւի մշտական պահեցողութիւնից, դեղնել, դալկացել, մագաղաթի գոյն էր ստացել: Նրա հագուստը բաղկացած էր մէկ կտորից միայն. դա մի սպիտակ շապիկ էր, որ հայոց ժամի շապիկների նման իջնում էր մինչեւ նրա բոքիկ ոտները:

Ինքը լոյսի կողմում կանգնած լինելով, իսկ մենք խաւարի կողմում, ամենեւին ճանաչել չկարողացաւ, թէ մենք ինչ երկրի մարդիկ ենք, կամ ի՞նչ ազգից. եւ այդ պետք էլ չէր նրան գիտենալ, նրա վրանի մուտքը բոլորի համար բաց էր:

– Համեցէք, ցած իջէք, – ասաց նա ճգնաւորի ձայնով, – բայց ձեր ձիաների հոգսը ինքներդ պետք է տանէք, ես այստեղ բոլորովին միայնակ եմ, ոչ ոք չունեմ:

Մեր առաջնորդները ամէն պատրաստութիւններ ունէին իրնց հետ: Երբ ցած իջանք, իսկոյն խուրջիներէից հանեցին երկաթեայ բըխովները (ոտնակապ), նրանցով կապեցին ձիաների ոտները, բըխովները կողպեցին բանալիներով, յետոյ նոյնպէս երկաթեայ երկար մեխերը ցցելով գետնի մեջ, նրանց գլխին ամրացրած օղակներից կապեցին ձիաների երասանակները,